

#EDUKATIVNI PROJEKT ARHEOLOŠKOG MUZEJA ISTRE I TALIJANSKE SREDNJE ŠKOLE#

Izložba 'COLONIA POLA, QVAE NVNC PIETAS IVLIA...' rezultat je edukativnog projekta koji je trajao tijekom 2021./2022. godine i u kojemu su sudjelovali Edukacijski odjel Arheološkog muzeja Istre i Talijanska srednja škola Dante Alighieri Pula – Scuola media superiore italiana Dante Alighieri Pola.

Riječ je o nastavku suradnje između ovih dviju institucija započete još 2011. godine projektom „Ugledne Rimljanke i Rimljani iz Arheološkog muzeja Istre”, kada su proučeni portreti i frizure Rimljanki koji se prikazuju na predmetima tada izloženima u sklopu vrijednog stalnog postava Arheološkog muzeja Istre te pojedini važni epigrafski spomenici s područja Pule.

Tada smo, zbog većeg obima i velikog interesa koji su učenici pokazali za teme portreta i frizura rimskih carica, u manjem dijelu obradili temu pulskih latinskih natpisa, uspjevši tek u uvodnim crtama ukazati učenicima na njihovu važnost. Prilika za detaljnije proučavanje vrijednih latinskih napisova u Puli ukazala nam se nakon 10 godina - 2021. godine.

Projekt i izložba realizirani su uz potporu ravnatelja Muzeja **Darka Komše** i ravnateljice Talijanske srednje škole Dante Alighieri Pula – Scuola media superiore italiana Dante Alighieri Pola dr. sc. **Debore Radolović**.

Projekt i izložba: „COLONIA POLA, QVAE NVNC PIETAS IVLIA...“ realizirani su uz finansijsku potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

U sklopu projekta proučeni su iznimno važni rimskodobni latinski natpisi Pule.

Sudionici projekta su profesori Talijanske srednje škole Dante Alighieri Pula – Scuola media superiore italiana Dante Alighieri Pola: **Marta Banco**, profesorica povijesti i talijanskog jezika i književnosti; **Tatjana Brenko Reljanović**, profesorica latinskog jezika i rimske književnosti i talijanskog jezika i književnosti; **Mauro Bortoletto**, magistar edukacije povijesti i povijesti umjetnosti, učenici 2.a razreda, smjera Opća gimnazija: **Paolo Castelluccio**, **Demetra Cerović**, **Anika Cetina**, **Andrea Delmonaco**, **Simone Marsetić**, **Fabian Matošević**, **Petra Ostović**, **Leon Paris**, **Martina Perković**, **Luka Planinac**, **Marilena Privrat**, **Ivana Rašula**, **Vito Rossanda**, **Nora Šijan** i **Korina Višković** te voditeljica projekta **Giulia Codacci-Terlević**, dipl.arheologinja, voditeljica Edukacijskog odjela Arheološkog muzeja Istre.

Sudionici projekta su, pod mentorstvom profesora i arheologinja proučili, kroz terenske nastave, predavanja i likovne radionice u školi sljedeće neizmjerne važne spomenike i pulske latinske natpise koji se na njima nalaze: natpis sa spomenom rimskih duumvira pulske kolonije Lucija Kasija Longina i Lucija Kalpurnija Pizona, uklesan na Herkulovim vratima; natpis sa spomenom pulskog patrona Lucija Menacija Priska koji se nalazi na kamenom bloku iznad Dvojnih vrata; posvetni natpis Salvije Postume i natpise članova obitelji Sergijevaca (Lucija Sergija, Gneja Sergija i Lucija Sergija Lepida) koji se nalaze na atici Slavoluka Sergijevaca, posvetni natpis na Augustovu hramu; zavjetni natpis božici Nemezi koji potječe iz pulskog amfiteatra - Arene - te novovjekovni latinski natpis posvećen mletačkom senatoru Gabrieleu Emu koji se nalazi na kamenoj ploči ugrađenoj u vanjski zid sjeverozapadne kule pulske Arene.

Voditeljica Edukacijskog odjela koja je arheologinja po struci, te profesori škole koji su po struci profesori: latinskog i talijanskog jezika, povijesti i likovne kulture, iznijeli su učenicima- svatko u skladu sa svojim područjem rada - informacije vezane uz arheološki kontekst,nastanak, osnove epigrafije, jezične specifičnosti vezane za natpise, povijest, arhitekturu, likovne karakteristike i dataciju odabralih natpisa i povezanih spomenika.

Učenici su dodatno, pod mentorstvom svojih profesora izradili seminare i PowerPoint prezentacije čija je tema bila vezana uz ovaj projekt te likovne radove, koji su prikazani u sklopu izložbe.

Obradom ovih važnih epigrافskih spomenika želja Edukacijskog odjela Muzeja bila je prenijeti učenicima važne informacije vezane uz povijest i funkciju objekta, tj. spomenika na kojemu se natpisi i danas nalaze, uz prenošenje dragocjenih informacija koje se u natpisima spominju, poput imena osoba, njihovih funkcija i djela, a koje su ključne za shvaćanje povijesnih zbivanja našega grada.

Nažalost, protokom vremena tonule su u zaborav brojne informacije vezane uz povijest pronalaska i prvotnog smještaja pojedinih važnih epigrافskih natpisa s područja Pule.

Zahvaljujući brojnim stručnjacima, među kojima je i Bruna Forlati Tamaro, arheologinja i urednica 1. volumena – Regio X, Fasc. 1: Pola et Nesactium – važne serije *Inscriptiones Italiae*, La Libreria dello Stato, Roma, 1947. - te autorica koncepcije stalnog postava Kraljevskog muzeja Istre - Regio Museo dell'Istria, otvorenog 6. listopada 1930. godine, čiji je sljednik Arheološki muzej Istre, danas ipak saznajemo vrijedne podatke o vremenu, okolnostima pronalaska, sadržaju te prethodnom smještaju rimskih epigrافskih spomenika s područja Pule, ali i one koje se odnose na cijeloviti izvorni tekst natpisa koji sadrže vrlo vrijedne informacije o nastanku, povijesti i razvoju grada Pule.

Stoga ovaj projekt i prateća izložba predstavljaju skromnu posvetu Bruni Forlati Tamaro, velikoj arheologini i znanstvenici, koja je svojim radom i znanjem dala neizmjeran doprinos istarskoj arheologiji.

Oblikovanje izložbe i kataloga potpisuje Dražen Tomić – Kadar; lekturu hrvatskih tekstova Dubravka Blaško; talijanski prijevod tekstova Elis Barbalich-Geromella; fotografije Duško Marušić – Čiči, Manuel Angelini, Andrej Bader i Erika Trbojević; dozvolu za objavu digitalizirane građe Državni arhiv u Rijeci i Dokumentacijski odjel Arheološkog muzeja Istre; dozvolu za izlaganje antičkih nalaza Antička zbirka Arheološkog muzeja Istre; tisak plakata i panoa izložbe Tvornica reklame d.o.o. Pula.

Izložba ostaje otvorena od 9. prosinca 2022. do 19. veljače 2023. te ju je moguće posjetiti svaki dan od 9 do 20 sati u Galeriji C8, u Carrarinoj ulici 8 u Puli. (iPress)

Pula: Sutra otvorenje izložbe 'Colonia Pola, Qvae Nvnc Pietas Ivlia...' u Galeriji C8

Kategorija: ISTRAA
Žurirano: Četvrtak, 08 Prosinac 2022 16:58

Objavljeno: Četvrtak, 08 Prosinac 2022 16:58

